

Tarkastuslautakunta 11.5.2023
LIITE 1
Yhtymäkokous 13.6.2023
LIITE 3

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS
VUODELTA 2022**

Sisältö

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely.....	3
2. Vuoden 2021 johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi.....	4
3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.....	4
3.1 Tavoitteet	4
3.2 Taloudellinen asema ja sitovat taloudelliset tavoitteet	5
3.3 Tarkastuslautakunnan tekemä painopistealueiden arviointi	7
3.3.1 Oppivelvollisuuden laajentuminen.....	7
3.3.2 Strategia ja hallintouudistus.....	7
3.3.3 Santasport kokonaisuus.....	9
3.4 Tilikauden tulos ja sen käsittely.....	10
3.5 Vuoden 2022 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet.....	10
3.5.1 Laadulliset tavoitteet.....	11
3.5.2 Määrälliset tavoitteet	11
4. Henkilöstö.....	13
5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	14
6. Muut havainnot arviointivuoden ajalta.....	14
6.1 Hanketoiminta	14
7. Yhteenveto	14

Päivitys- ja hyväksymismerkinnät

Versio	Päivämäärä	Hyväksytty
1.0	11.5.2023	Tarkastuslautakunta

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan arvioitava, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kuntalain 121 §:ssä säädettyjen tehtävien lisäksi kuntayhtymän tarkastussääntöön on kirjattu tarkastuslautakunnalle seuraavat tehtävät:

Lautakunnan on:

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista, ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selvitys sekä yhtymähallituksen lausunto. Valtuusto (koulutuskuntayhtymässä yhtymäkokous) päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehdyt muistutukset antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen yhtymäkokous päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen

Aarne Jänkälä, puheenjohtaja
 Kimmo Suopajärvi, varapuheenjohtaja
 Anna-Liisa Keskitalo
 Eila Kivioja
 Timo Kurula
 Kirsti Ojala
 Anna-Maija Österberg

Varajäsen

Terhi Pakarinen
 Marja Kuusela
 Sakari Karkkola
 Liisa Manninen
 Pirjo Junttila-Vitikka
 Emilia Fagerholm
 Aimo Kortesalmi

Rauno Rantaniemi on 26.10.2022 REDUlle saapuneessa sähköpostissa ilmoittanut eroavansa Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunnan puheenjohtajuudesta. Yhtymähallitus esitti eroa puheenjohtaja Rauno Rantaniemelle 17.11.2022 pidetyssä kokouksessa § 95. Kokouksessa 14.12.2022 § 19 yhtymäkokous myönsi Rauno Rantaniemelle eron ja nimesi hänen tilalleen uudeksi puheenjohtajaksi Aarne Jänkälän.

Kuntayhtymän yhtymäkokous on valinnut kokouksessaan 15.6.2021 § 11 Rovaniemen koulutuskuntayhtymän valtuustokauden 2021–2025 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä ja valmistelijana on toiminut tilintarkastaja JHT, KHT Juha Väärälä KPMG Oy Ab:stä.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana yhteensä 8 kertaa. Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman ja hyväksynyt tilintarkastajan tarkastussuunnitelman ja työohjelman valtuustokaudelle ja vuodelle 2022 kokouksessaan 28.10.2022.

Arviointisuunnitelman mukaan tarkastuslautakunta on perehtynyt toiminnan yleis- ja talouskatsaukseen sekä kuullut tilintarkastussuunnitelman. Lisäksi on kuultu REDUn ajankohtaisista asioista ja Santasportin kilpailutuksista. REDUn uusi rehtori on käynyt esittäytymässä, kuntayhtymän johtaja sekä Santasport Oy on pitänyt ajankohtaiskatsauksen. Sisäisestä tarkastuksesta on myös kuultu ajankohtaiskatsaus.

Arvioinnin painopistealueena vuonna 2022 on ollut oppivelvollisuuden laajentuminen, Santasport (julkisrahoitteinen toiminta/yhtiömuotoinen toiminta) ja strategia/hallintouudistus.

2. Vuoden 2021 johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Tarkastuslautakunta on vienyt kokouksestaan 25.5.2022 arviointikertomuksen yhtymäkokoukselle tiedoksi. Yhtymäkokous on 10.6.2022 kokouksessaan päättänyt antaa arviointikertomuksen yhtymähallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten, ja velvoittanut yhtymähallituksen antamaan yhtymäkokouksen talousarviokokoukseen mennessä selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty, tai on ryhdyttävä tarkastuslautakunnan esille nostamien havaintojen johdosta. Yhtymähallitus on kokouksessaan 16.6.2022 merkinnyt arviointikertomuksen vuodelta 2021 tiedoksi, ja antanut selvityksen toimenpiteistä yhtymäkokoukselle tiedoksi 17.11.2022 pidetyssä kokouksessa.

Tarkastuslautakunta ei ole täysin tyytyväinen tehtyihin toimenpiteisiin. Tarkastuslautakunnan esittämää toimenpidesuunnitelmaa ei ole laadittu, eikä sen toteuttamiselle ole ollut tahtoa.

3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

3.1 Tavoitteet

Yhtymähallituksen on kuntalain 115 §:n perusteella esitettävä toimintakertomuksessa selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Arviointikertomus laaditaan osaltaan toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen perusteella. Toimintakertomus ja arviointikertomus muodostavat kuntalaissa tarkoitetun kokonaisuuden.

Arviointikertomuksen pääsisältö koostuu kuntalaissa säänneltyjen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnista (sitovat tavoitteet).

Vuoden 2022 talousarvion sitovuustasot:

Yhtymäkokouksen sitovuustasot

Talousarvioon on merkitty yhtymäkokoukseen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet, joista osa on mittaritavoitteita (lukuja) ja osa on sanallisia tavoitteita.

Vuoden 2022 talousarviossa on esitetty strategian 2030-vision mukaiset strategiset kehittämisen painopisteet kohdassa 1.1. Talousarvion kohdassa 2 on kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet jaettu **laadullisiin** ja **määrällisiin** tavoitteisiin. Laadulliset tavoitteet on lueteltu kohdassa 2.1, jokaisen tavoitteen kohdalle on merkitty erikseen sitovat tavoitteet. Toimintakertomuksessa vuodelta 2022 on koottu

samalla rakenteella vastaukset talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin. *Näin ollen toimintakertomuksen ja talousarvion vertailtavuus on selkeä.*

Määrällisten tavoitteiden taulukot on myös koottu talousarviossa yhteen lukuun 2.2. Toimintakertomuksessa taulukoihin on lisätty toteutumat, jolloin yhteys talousarvioon säilyy ja vertailtavuus on mahdollista.

Kuntayhtymän taloudellisuustavoitteet on määritelty talousarviossa tulosalueiden **toimintakatteella** ja koko kuntayhtymän osalta **vuosikatteella**. Yhtymäkokoustason sitovuustasot ovat seuraavat:

Toiminnalliset toimintavuoden laadulliset ja määrälliset tavoitteet.

- Tulosalueiden käyttötalousosan toimintakate.
- Kuntayhtymän tuloslaskelman vuosikate.
- Rakentamisinvestoinnit hankkeittain, korjaussuunnitelman mukaiset investoinnit kokonaiskustannustasolla ja kalusto- ja laitehankinnat tulosaluetasolla.
- Rahoituslaskelmassa toiminnan ja investointien rahavirta ja lainakannan muutokset.
- Konserniyhtiöiden tulostavoitteena liiketoiminnan positiivinen tulos.

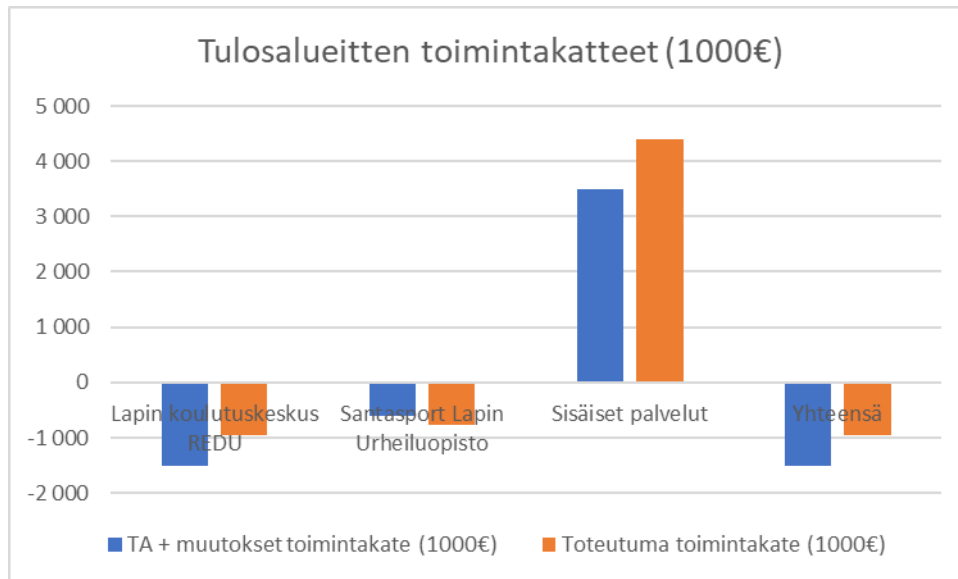
3.2 Taloudellinen asema ja sitovat taloudelliset tavoitteet

Käyttötalous

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä täytti vuoden 2022 vuosikatetavoitteen, joka oli koko kuntayhtymän sitova tavoite. Vuosikate oli 2,486 miljoonaa euroa. Tavoite ylittyi 1,1 miljoonalla eurolla (+ 84,1). Tulosalueiden ja sisäisten palveluiden osalta talousarviossa on määritelty sitovuustasoksi toimintakatteen. Alla olevassa taulukossa on talousarvion toteutuminen vuonna 2022 tulosalueittain toimintakatteen osalta:

Toimintakate = käyttötalouden tulojen ja menojen erotus.

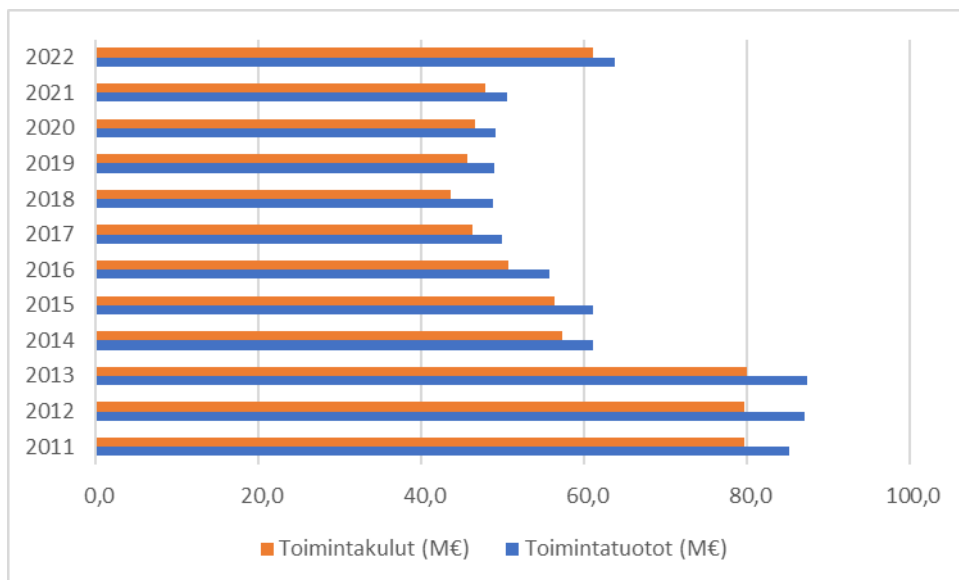
Tulosalue:	TA + muutokset toimintakate (1000€)	Toteutuma toimintakate (1000€)	Poikkeama
Lapin koulutuskeskus REDU	-1 500	-955	545
Santasport Lapin Urheiluopisto	-600	-778	-178
Sisäiset palvelut	3 500	4394	894
Yhteensä	-1 500	-955	545

Kuvio 1 Tulosalueitten toimintakatteet (1000 €)

Lapin koulutuskeskus REDU ja Sisäiset palvelut saavuttivat käyttötalouden muutetun sitovan toimintakate tavoitteen, mutta Santasport Lapin Urheiluopisto ylitti talousarvion.

Rahoitusosassa sitoviksi tavoitteiksi on määritelty toiminnan ja investointien rahavirta sekä lainakan-
nan muutokset. Lainakan-
nan muutos (-991 tuhatta euroa) toteutui talousarvion mukaisena (-991 tu-
hatta euroa). Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä -1,226 miljoonaa euroa.

Kuvio 2 Kuntayhtymän tuottojen ja kulujen kehitys 2011–2022

3.3 Tarkastuslautakunnan tekemä painopistealueiden arviointi

3.3.1 Oppivelvollisuuden laajentuminen

Oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuus on laajentunut, ja toisen asteen opinnoista on tullut maksutonta laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Velvoite hakeutua ja jatkaa toisen asteen koulutuksessa vaikutti ensi kertaa niihin nuoriin, jotka keväällä 2021 olivat perusopetuksen 9. luokalla.

Tästä perusopetuksen päättävästä ikäluokasta alkaen oppivelvollisuuden laajentaminen koskee kaikkia perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyviä nuoria.

Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai, kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (yo-tutkinto tai ammatillinen tutkinto).

Uudistus koskee sekä peruskoulua, että toisen asteen koulutusta. Suoraan ei voi arvioida kokonaisuudessaan, mitä hyviä ja huonoja puolia muutoksesta seuraa. Molempia voi olla.

Kustannukset nousevat huomattavasti. Uudistus työllistää toisen asteen koulutuksen järjestämistä. Yhteistyö perusopetuksen ja toisen asteen välillä voi lisääntyä esimerkiksi koulutuspolkujen laadinnassa.

Ei ole varmaa väheneekö koulupudokkaiden määrä. Näin toivotaan, sillä opiskelun ongelmat näillä alueilla todennäköisesti ovat laajemmat ja syvemmät, ja ne vaikuttavat opetushenkilöstön työhön ja resurssointiin.

Näyttää olevan valtakunnallinen ilmiö, että päättötodistuksen arvosanat jäävät liian alhaisiksi. Peruskoulussa myös erottamisprosessi on pidempi ja voi tapahtua vain lastensuojelunilmoituksen kautta.

Mahdollista on, että opiskelumotivaatio nousee ja samalla koulutustausta voi nousta.

REDU kehittää kaksoistutkintoa, ensin lukiossa yksi vuosi, sitten kaksi vuotta ammattikoulussa ja sitten neljäs vuosi lukiossa.

Oppivelvollisuuden nousu 18-vuotiaaksi ei tuottanut REDUlle ongelmia. *Kiitos hyvän suunnittelun.* Oppivelvollisuuden laajentumisen vaikutusta voidaan tarkemmin arvioida vasta pitemmällä aikavälillä.

3.3.2 Strategia ja hallintouudistus

Toimintavuoden 2022 laadulliset sitovat tavoitteet pohjautuvat REDUn strategisen kehittämisen painopistealueisiin. Talousarviossa vuodelle 2022 painopistealueita on täsmennetty verrattuna v. 2021 tavoitteisiin. Kullekin painopistealueelle on mietitty toteutumisen esteenä olevia mahdollisia riskejä.

REDU 2030 visio ”Olemme askeleen edellä osaamisen kehittämisen ratkaisuisissa” toteutui kokonaisuudessaan hyvin vuonna 2022.

Toiminta on ollut asiakaslähtöistä ja koulutuskuntayhtymä on toiminut mallikkaasti työelämää ja opiskelijoita varten.

Opiskelijälähtöisyyttä opetuksen toteuttamisessa vahvistettiin useilla eri keinoilla. Pedagogisia prosesseja kehitettiin niin, että opiskelijoiden oppimisvalmiudet ja oppimisen haasteet huomioidaan paremmin opetuksen järjestämisessä. Opetuksen henkilökohtaistamista vahvistettiin eri keinoilla. Jokaiselle opiskelijalle on laadittu henkilökohtaisen osaamisen kehityssuunnitelma, jonka pohjalta opiskelijan uuden osaamisen hankkiminen ratkaistaan. Pedagogiset prosessit ovat siis hyvin opiskelijälähtöisiä.

Tarkastuslautakunta kysyy, onko REDUlla riittävästi resursseja vastata jatkossakin opiskelijoiden oppimisen haasteisiin? Onko oppivelvollisuuden laajentaminen lisännyt erityisopetuksen tai koulukuraattoreiden tarvetta? Millä tavalla psyykkistä tukea tarjotaan opiskelijoille?

Työelämän osaamistarpeisiin reagoitiin siten, että on aloitettu uusia koulutuksia työelämän tarpeista lähtevinä esimerkiksi hoiva-avustajakoulutus vastaamaan sotealan työntekijäpulaan.

Työelämäyhteyksiä tulee edelleen kehittää. Työpaikkaohjaajakyselyitä on lähetetty, mutta ne eivät aina kohtaa varsinaisia työpaikkaohjaajia.

Työpaikkaohjaajakyselyiden aktiivinen käyttöönotto lisää työelämäyhteyksiä ja antaa osaltaan opetuksen kehittämiseen tietoa työelämän tarpeista. Ennakointi ja työelämän osaamistarpeiden kartuttaminen on toiminut hyvin ja siihen tulee edelleen kiinnittää huomiota.

Miten ja kuinka useasti opettajien antamaa työnohjausta tehdään työpaikoilla?

Innovatiivinen kehittäminen näkyy opetuksen järjestämisessä ja toiminnassa: simulaatioteknologia, robotiikka, erilaiset etäseurantalaitteet ovat tämän päivän opetukseen kuuluvia. Opetusta on kehitetty hankerahoituksen avulla. Hankkeiden henkilötyövuodet on toteutuneet v. 2022 hyvin ja kehittämistoimintaan on saatu hyvin rahoitusta.

Jäävätkö hankkeissa saadut käytänteet ja tulokset aidosti elämään? Opettajien sitoutuminen hanke-työhön? Haasteena jatkossa rahoituksen saatavuus/hakuprosessin toimimattomuus uuden hakujärjestelmän myötä?

Tasapainoinen talous on toiminnan lähtökohta ja kehittämistoiminnan edellytys. REDU on tehnyt nyt useampana vuonna nollatuloksen, budjetit ovat olleet alijäämäiset ja tilinpäätöstä on paikattu säästöillä. Monia toimia talouden tasapainottamiseen on meneillään esimerkiksi kiinteistöstrategia, hanke- rahoitushakemukset.

Tekemistä tulee tarkastella jatkossa tiiviimmin ja tarkemmin taloudellisuus huomioiden niin, että talouden tunnusluvut kääntyvät positiiviseksi. Tämä edellyttää kaikkien toimintamallien ja – tapojen tarkastelua taloudellisemmaksi.

Osaava ja sitoutunut henkilöstö on koulutuskuntayhtymän tärkein voimavara. Henkilöstön jaksamiseen ja osaamisen kehittämiseen on kiinnitetty v 2022 erityistä huomiota. Uusien työntekijöiden perehdyttämistä on kehitetty. Henkilöstölle on järjestetty yhteiskoulutuksia. Henkilöstön työtyytyväisyyskyselyä ei ollut vuonna 2022, se toteutuu v 2023.

Miten opettajien osaamisen ja ammattiosaamisen päivittämistä on toteutettu?

Vuonna 2022 kehittämiskohteina ovat olleet henkilöstökyselyprosessin, henkilöstöanalytiikan ja -raportoinnin kehittäminen, siitä tuloksena erittäin monipuolinen ja laaja henkilöstöraportti. Lisäksi on kehitetty palkkahallintojärjestelmää, sekä kirkastettu työnantajamielikuvaa ja työntekijöiden

rekrytointia. Johtamista ja esimiestyötä on myös kehitetty esimerkiksi hanketoiminnan kautta tuomalla aikaisempien hankkeiden hyviä käytänteitä osaksi johtamista.

REDUssa on aidosti huolehdittu työntekijöiden työssäjaksamisesta sekä osaamisen kehittämisestä eri keinoilla.

3.3.3 Santasport kokonaisuus

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän perussopimuksen § 4 mukaisesti kuntayhtymän tehtävät ovat:

”Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista peruskoulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikuntakeskusta, sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa, kuntayhtymä turvaa Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen Lapin liikuntakeskuksena.

Koulutuskuntayhtymä voi järjestää osan toiminnastaan kunnallisina liikelaitoksina tai yhtiömuotoisena.”

Lapin Urheiluopisto on jo pitkään tehnyt alijäämäistä tulosta, alijäämän kasvaessa vuosittain:

2022: -553 034 €
 2021: -537 205 €
 2020: -443 898 €
 2019: -415 784 €

Edellinen tilikausi, jolta Lapin Urheiluopisto ei tehnyt alijäämää, oli 2018 (+18 913 €). Myös toimintakate on samalla jaksolla ollut koko ajan selvästi negatiivinen. Aikaisempien vuosien tilinpäätöstietojen mukaan Lapin Urheiluopiston toimintatuotot ovat kuitenkin koronastakin huolimatta kasvaneet tasaisesti vuodesta 2017 lähtien.

Koulutuskuntayhtymä on järjestänyt osan toiminnastaan yhtiömuotoisena. Siten kuin yhtymähallitus kertoo yhtymäkokoukselle 17.12.2022 antamassaan toimintasuunnitelmassa, markkinaehtoinen vapaa-ajanpalveluiden ja muun maksullisen palvelutoiminnan järjestäminen on siirretty Santasport Finland Oy:lle (myöhemmin SSF Oy), joka on osa REDU-konsernia. SSF Oy:n taloutta rasittaa Ounasvaaran Helmi –kiinteistöosakeyhtiön ostamiseksi REDU:ltä saatu laina, minkä lisäksi sillä on myös mittavat vuokratvelat REDU:lle.

Tarkastuslautakunnalle urheiluopiston sisältä jo aikaisempina vuosina annetun tiedon mukaisesti Lapin Urheiluopiston taloudellista tilannetta heikentää urheiluopiston tarpeisiin nähden liian laajaksi muodostunut palveluhankinta SSF Oy:ltä ja epäselvyydet yhteisten tilojen kulujen jakautumisesta, sekä asiakkaiden jakautumisesta Lapin urheiluopiston ja SSF Oy:n välillä. Tarkastuslautakunta on saamansa tiedon johdosta kehottanut vuoden 2020 arviointikertomuksessaan yhtymähallitusta kiinnittämään huomiota julkisyhteisön ja vapailla markkinoilla toimivan SSF Oy:n toimintojen ja kulujen eriyttämiseen.

Vuoden 2021 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on palannut aiheeseen ja pyytänyt yhtymähallitusta mm. laatimaan toimintasuunnitelma toimintojen eriyttämiseksi. Samoin vuoden 2021 arviointikertomuksessa pyydettiin arvioimaan sitä, onko matkailu- ja majoitustoiminta koulutuskuntayhtymän ydintoimintaa. Kuntayhtymän vuoden 2022 toimintakertomuksen mukaisesti asiassa ei kuitenkaan ilmeisesti ole edistytty riittävästi.

Toimintakertomus 4.2.1.2:

”Asiakasrajapinnat SSF Oy:n kanssa osoittautuivat myös talouden silmin haasteeksi.”

SSF Oy:n aikaisemmin Lapin urheiluopistolle tuottamat palvelut kilpailutettiin REDUn toimesta vuoden 2022 aikana. Kilpailutuksessa Urheiluopistolle hankittiin myynti- ja markkinointipalveluita ja hallivalvonta- ja huonesiivouspalveluita. Toimittajaksi valikoitui ainoaksi tarjoajaksi jäänyt SSF Oy. Nelivuotisen sopimuksen arvo on yli 2,0 miljoonaa euroa (alv 0 %). Huolimatta siitä, että tarjouksia saatiin vain yksi, kilpailutusta ei keskeytetty. Sopimuksen arvolla mitattuna se on Lapin urheiluopistolle merkittävä, muodostaen vuosittaisista menoista liki 10 %. SSF Oy:n näkökulmasta katsoen sopimus on vielä merkittävämpi, sopimuksen mukaisten palveluiden myynti tuottaa yli 10 % SSF Oy:n liikevaihdosta (2022: 5 500 000 €).

Koulutuskuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymän toisena tehtävänä on turvata Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkuminen ja kehittyminen Lapin liikuntakeskuksena järjestämällä liikunnan ammatillista peruskoulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikuntakeskusta, sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti kuntayhtymän harjoittaman maksullisen palvelutoiminnan (yhtiömuodossa tai yhtymän puitteissa) tarkoituksena on turvata Lapin urheiluopiston toiminta ja kehittyminen. Siten myös liikelaitos- tai yhtiömuotoisena järjestetyn toiminnan tarkoituksena tulee olla yhtymäsopimuksessa määrätyn tehtävän toteuttaminen. Maksullisen palvelutoiminnan tulee tukea kuntayhtymän toimintaa eikä olla rasitteena sille.

Tarkastuslautakunta esittää, että yhtymäkokous kiinnittää huomiota Lapin Urheiluopiston jatkuvasti heikentyneeseen taloudelliseen tilanteeseen, yhtymäkokouksen hyväksymien sitovien määräraha-voitteiden ylittymiseen, asiakasrajapintojen (UOPI/SSF Oy) selkeyteen sekä yhtymälle määrättyjä tehtäviä hoitavan SSF Oy:n raskaaseen velkataakkaan.

Edelleen tarkastuslautakunta esittää, että yhtymäkokous velvoittaa yhtymähallitusta laatimaan selvityksen toimista, joilla kuntayhtymä turvaa Lapin urheiluopiston toiminnan ja kehittymisen erityisesti taloudellisessa mielessä sekä selkeyttää asiakas- ja kustannusjakoa Santasport Lapin Urheiluopiston ja SSF Oy:n välillä.

3.4 Tilikauden tulos ja sen käsittely

Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 1.5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Hallituksen esittämien poistoeron, varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikauden yli-/alijäämäksi muodostuu 0 euroa.

3.5 Vuoden 2022 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toimintakertomuksessa on seikkaperäinen toiminnallisten tavoitteiden selvitys sivuilla 33–44 ja tuloksellisuusmittareiden analyysi samoilla sivuilla.

3.5.1 Laadulliset tavoitteet

ARVOLUPAUS

Olemme yhdessä tekeviä

REDUlaisina olemme yhteisöllisiä – yhdessä tekeviä ja vuorovaikutteisia. Näin edistämme luottamuksen ja kehittävän ilmapiirin syntymistä niin REDUn sisällä, kuin asiakkaitten, kumppaneidemme ja muiden sidosryhmiemme kanssa. Kunnioitamme toistemme erilaisuutta ja kohtelemme toisiamme yhdenvertaisesti.

Olemme vastuullisia

REDUlaisina meillä on vastuu toiminta-alueemme Lapin ammatillisen osaamisen kehittymisestä. Edistämme toiminnallamme Lapin elinvoimaa ja kestävää kehittymistä. Olemme toisillemme, asiakkaillemme, kumppaneille luotettavia ja vastuullisia.

Olemme asiakaslähtöisiä

REDUna olemme asiakkaitamme eli työelämää ja opiskelijoita varten. Olemme kiinnostuneita heidän osaamisen kehittämisen tarpeista ja yhdessä heidän kanssaan löydämme heille parhaiten sopivat osaamisen kehittämisen ratkaisut. Kunnioitamme asiakkaidemme erilaisuutta ja kohtelemme heitä kunnioittavasti ja yhdenvertaisesti.

Sitovat *laadulliset* tavoitteet olivat:

- Opiskelijälähtöisyyden ja henkilökohtaistamisen vahvistaminen.
- Työelämän osaamistarpeisiin ja ennakkointitietoon perustuva monipuolinen, alueellisesti kattava ja vetovoimainen koulutustarjonta.
- Konsernin sisäisten ja ulkoisten asiakasrajapintojen selkeyttäminen.
- Joustavat asiakaslähtöiset valmennuksen ja palveluiden ratkaisut.
- Selkiytetään työelämäyhteyksien ja -palvelujen prosessit ja kuvataan työelämälle tarjottavat palvelut ja toimijat koko konsernissa.
- Vahvistetaan digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä.
- Vahvistetaan tulorahoitus pohjaa.
- Kehitetään talouden ja toiminnan tulosten vastuullista seuranta ja ennakkointia johtamisen työkaluna.
- Kiinteistöjen käytön kehittämisohjelman edistyminen.
- Vahvistetaan henkilöstön hyvinvointia ja ajantasaista osaamista ja saatavuutta.
- Tarkastellaan koko organisaation rakennetta ja kehitetään esihenkilö- ja johtamistyötä.

3.5.2 Määrälliset tavoitteet

Toimintavuoden 2022 yhtymähallituksen päätöksellä 17.11.2022 muutettu opiskelijavuositavoite on sama, kuin OKM:n rahoituksen suoritepäätöksen (VN/27041/2021) mukainen 3 190 opiskelijavuositavoite.

Ammatillisen peruskoulutuksen järjestämisluvan mukainen opiskelijavuositavoite *alittui* 6 opiskelijavuodella (3184) tavoitteen ollessa 3190.

Santasport Lapin Urheiluopisto *alitti* tavoitteen (264) 11 opiskelijavuodella (253).

Ammatillisen perustutkintojen määrän toteutuma oli 1.122 tavoitteen ollessa 950 (edellinen vuosi 1.005 ja tavoite 980).

Lapin koulutuskeskus REDU

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista koulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikunnan koulutuskeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymä turvaa Santasport Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen.

Tulosalueen toimintakate oli 955 tuhatta euroa alijäämäinen muutetun tavoitteen ollessa - 1500 tuhatta euroa.

Opetustoiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Opiskelijavuodet 2931 tavoitteen ollessa 2926;
- Suoritetut tutkinnot 1122 kpl tavoitteen ollessa 950 kpl;
- Tutkintokoulutusten opiskelijapalaute (ent. amispalaute) vastausprosentti oli 45 % tavoitteen ollessa 60 %.

Tulosalueen toiminnalliset mittarit *ylittivät* toimintavuonna *tavoitteen* suoritetuissa perustutkinnoissa.

Opettajien kelpoisuus koko REDUssa yhteensä nousi hieman aiemmista vuosista ollen 89 % (tavoite 92,0 %).

Hankehenkilövuodet ylittivät tavoitteen yhdellätoista henkilötyövuodella (tavoite 28 henkilötyövuotta).

Santasport Lapin Urheiluopisto

Tulosalueen toimintakate oli 778 tuhatta euroa alijäämäinen muutetun tavoitteen ollessa -600 tuhatta euroa. Edellisvuoden tulos oli 537 tuhatta euroa alijäämäinen. Toimintakate ylitti talousarvion.

Ammatillisen **peruskoulutuksen** osalta mittaritavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Opiskelijavuodet 253 tavoitteen ollessa 264;
- Suoritetut tutkinnot 92 tavoitteen ollessa 110;
- Tutkintokoulutusten opiskelijapalaute (ent. amispalaute) vastausprosentti oli 43 % tavoitteen ollessa 60 %.
- Urheiluopistossa opettajien kelpoisuus oli 100 %, kuten edellisenä vuonnakin.

Sisäiset palvelut

Tulosalueen toimintakate oli 4,394 miljoonaa euroa muutetun talousarvion tavoitteen ollessa 3,500 miljoonaa euroa.

Santasport Finland Oy

Santasport Finland Oy:n (emoyhtiö) liikevaihto oli tilikaudella 5,451 miljoonaa euroa (4,5 miljoonaa euroa).

Tilikauden voitoksi muodostui 258 tuhatta euroa. Tulosta aikaisempina vuosina rasittaneet Ensilumenladun valmistaminen sekä Lappi Areenan operoinnin siirtyminen pois yhtiöltä vaikuttivat positiivisesti yhtiön tulokseen. Loppuvuoden ensilumen kausi ja joulumatkailu nostivat yhtiön tuloksen budjetoitua paremmaksi.

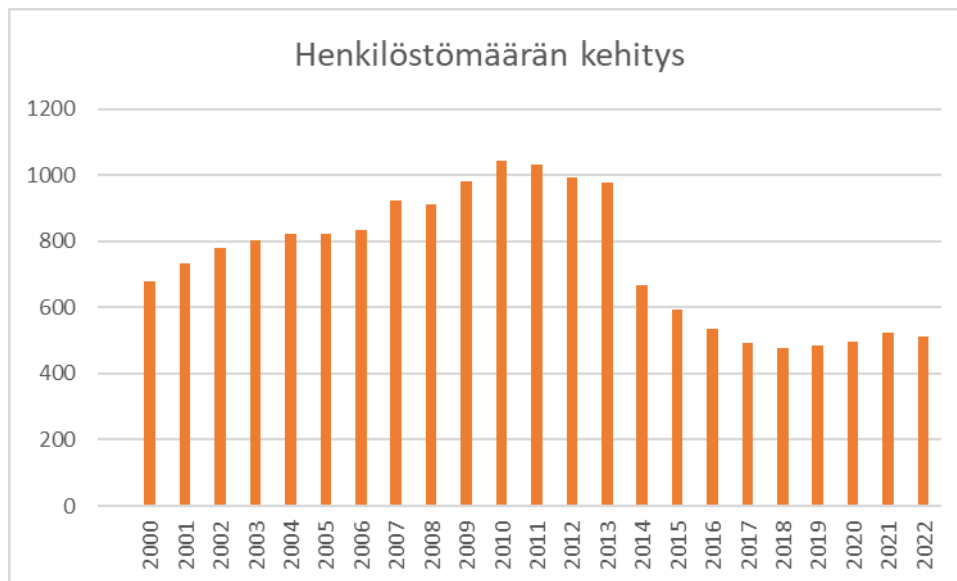
REDU Edu Oy

Liikevaihto oli tilikaudella 2,002 miljoonaa euroa (1,09 miljoonaa euroa), joka on 82 % edellisvuotta suurempi. Liikevaihto koostuu yrityksiltä tulevaan liikevaihtoon sekä julkisen tahon kilpailutuksiin. Tilikausi on ollut yhtiön kolmas koko kalenterivuoden mittainen ja neljäs yhtiön historiassa. Tilikauden voitoksi muodostui 127 tuhatta euroa.

4. Henkilöstö

Henkilöstöraportti täydentää toimintakertomusta ja on osa kuntayhtymän itsearviointia. Päätoimisen henkilöstön määrä vuoden 2022 lopussa oli 511 (2021: 525) henkilöä. Henkilöstön määrä väheni edellisestä vuodesta 14 henkilöllä. Santasport Finland Oy:n henkilöstömäärä oli vuoden 2022 lopussa 45 henkilöä.

Henkilöstömäärältään suurin yksikkö on Lapin koulutuskeskus REDU.

Kuvio 5 Henkilöstömäärän kehitys vuosina 2000–2022

Rovaniemen ammattikorkeakoulu yhtiöitettiin 1.1.2014 alkaen, jolloin ammattikorkeakoulun henkilöstö siirtyi Lapin amk:n alaisuuteen. Tästä johtuu merkittävä henkilöstömäärän pieneneminen vuodelle 2014.

Konsernin tuloslaskelman mukaiset henkilöstökulut olivat 30,9 miljoonaa euroa (29,6 miljoonaa euroa). Edelliseen vuoteen verrattuna kasvu on 1,38 miljoonaa euroa (10,4 %). Konsernin ostopalvelut olivat 10,5 miljoonaa euroa (11,3 miljoonaa euroa).

5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimintakertomukseen sisältyy selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Laajana sisäisen tarkastuskohteena vuonna 2022 oli uuden työntekijän perehdytys korona-aikana. Tavoitteena oli selvittää perehdyttämisessä kohdattuja haasteita haastattelemalla korona-aikana REDUun tulleita uusia työntekijöitä sekä selvittää miten perehdyttämistä voitaisiin kehittää. Lisäksi sisäinen tarkastus valmistelee yhdessä työryhmän kanssa ilmoittajansuojalain 1171/2022 toimeenpanoa REDUssa.

6. Muut havainnot arviointivuoden ajalta

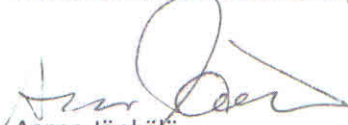
6.1 Hanketoiminta

Uusi EU-ohjelmakausi 2021–2027 käynnistyi alkuvuodesta 2022 ja sen myötä hanketoimintaan tuli jonkin verran muutoksia aiempaan verrattuna. Uudistuva ja osaava Suomi EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan Lapissa rahoitusta myöntävät pääasiassa ELY-keskukset ja Lapin liitto. Haasteena on edelleen pidetty rahoitusten hakuun liittyvää Eura-järjestelmän toimimattomuutta, jonka seurauksena uusien hankehakemusten käsittelyajat ovat pidentyneet.

7. Yhteenveto

Rovaniemi 11.5.2023

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunta

Aarne Jänkälä
puheenjohtaja

Kimmo Suopajarvi
varapuheenjohtaja

Anna-Liisa Keskitalo
jäsen

Eila Kivioja
jäsen

Pirjo Junntila-Vitikka
varajäsen

Kirsti Ojala
jäsen

Anna-Maija Österberg
jäsen